

طرز العمل بورد مستقل مساعدت های حقوقی

23 ثور 1388

ماده اول : مبنی

این طرز العمل به اساس حکم فقره 3 ماده بیست و یکم مقررہ مساعدت های حقوقی بمنظور تنظیم امور مربوطه بورد مستقل مساعدت های حقوقی وضع گردیده است.

ماده دوم : نقش بورد

بورد در تطبیق، انسجام، اداره و نظارت مساعدت های حقوقی مطابق احکام مقررہ مساعدت های حقوقی با وزارت عدلیه همکاری می نماید.

ماده سوم : مساعدت رایگان

هر شخص یا مؤسسه ای که مساعدت حقوقی را در مطابقت با احکام مقررہ فراهم می نماید نمیتواند در خصوص فراهم آوری مساعدت های حقوقی از موکلین خود حق الزحمه اخذ نماید.

ماده چهارم : تشکیل و عضویت در بورد

- (1) بورد متشکل از رئیس، معاون، اعضاء و سکرتریت میباشد.
- (2) شخصی به صفت عضو بورد تعیین شده میتواند که واجد شرایط ذیل باشد:
 1. فارغ التحصیل پوهنحی حقوق و یا شرعیات
 2. حد اقل 2 سال تجربه کاری در ارگان های عدلی و قضائی و یا سایر نهاد های حقوقی داشته باشد
 3. رئیس و معاون از میان اعضاء و توسط خود آنها انتخاب میگردند. در غیاب رئیس، وظایف و صلاحیت های وی از طرف معاون اجرا میشود.
 4. امور اداری، تنظیم جلسات، ثبت تصاویر توسط سکرتریت انجام میشود.

ماده پنجم : از دست دادن عضویت بورد

- (1) هر گاه عضو بورد بنا بر دلایل مندرج ماده بیست دوم مقررہ مساعدت های حقوقی عضویت خود را از دست بدهد، ادارات زیربط به عوض وی شخص دیگری را که واجد شرایط باشد به عضویت بورد معرفی مینماید.
- (2) پیشنهاد حد اقل سه عضو بورد در سلب عضویت یکی از اعضاء در مطابقت به فقره 3 ماده 22 مقررہ مساعدت های حقوقی بر مبنی معیارات ذیل نیز صورت گرفته میتواند:
 1. تخلف از احکام این طرز العمل و مقررہ مساعدت های حقوقی
 2. عدم حضور متواتر در چهار جلسه عادی بورد

ماده ششم : وظایف و صلاحیت های بورد

بورد با در نظر داشت ماده 20 مقرر مساعدت های حقوقی دارای وظایف و صلاحیت های ذیل میباشد .

1. تعیین رهنمود ها بمنظور تثبیت واجد شرایط بودن به مساعدت حقوقی ؛
2. ارایه مشوره به وزیر عدلیه در خصوص تأسیس دفاتر ریاست مساعدهای حقوقی در محلات مناسب ؛
3. تامین ارتباط و هماهنگی با مساعدين حقوقی ؛
4. تهیه و نشر معلومات در رابطه به عملکرد های بورد، ریاست مساعدت حقوقی و مساعدين حقوقی دیگر ؛
5. انجام مطالعات علمی در تمام عرصه های مساعدت های حقوقی بشمول تحقیق و ارزیابی میتود های مختلف تمویل و فراهم سازی مساعدت حقوقی ؛
6. تهیه گزارش از اجراءات و مسائل مربوط به عملکرد بورد به متقاضیان جهت بهتر شدن ارائه خدمات حقوقی .
7. تعدیل و ایزاد این طرز العمل با تصویب اکثریت آراء .
8. معرفی پروگرام ها به بمنظور رشد آگاهی ها حقوقی .
9. ایجاد میکانیزم نظارت و ارزیابی از اداره مساعدت های حقوقی و مراجع مندرج فقره 1 ماده 15 مقرر مساعدت های حقوقی .
10. تشویق ریاست عمومی مساعدت های حقوقی ، موسسات غیر دولتی و کلینیک های حقوقی جهت استخدام وکلای مدافع اناث .

ماده هفتم : تدویر جلسات بورد

- (1) نصاب تویر جلسات حضور پنج عضو میباشد .
- (2) تصامیم بورد در جلسات بر اساس اکثریت آرا اتخاذ میگردد .

ماده هشتم : سکرتریت بورد

- (1) بورد دارای سکرتریت میباشد. مطابق ماده 23 مقرر مساعدت های حقوقی اداره مساعدت های حقوقی وزرات عدلیه مسؤلیت فراهم آوری سکرتریت را بعهدہ داشته نزد بورد مسؤل می باشد .
- (2) سکرتریت بورد دارای وظایف و صلاحیت های ذیل میباشد :
 1. تنظیم جلسات بورد بشمول ترتیب اجنداً ، صورت جلسات و توزیع آن به اعضای بورد .
 2. ثبت تصاویر و تصامیم بورد .
 3. توزیع مصوبات بورد به فراهم کنندگان مساعدت حقوقی مربوطه .
 4. تهیه مسوده قرار داد های همکاری با اداره مساعدت های حقوقی ، موسسات غیر دولتی و کلینیک های حقوقی .
 5. جمع آوری شکایات وارده از جانب اشخاص حقیقی و حکمی و ارائه آن در جلسات بورد .
 6. هماهنگی بین بورد و سایر مراجع علاقمند کمک کننده داخلی و خارجی .
 7. سایر امور که از طرف بورد به آن محول میگردد .

ماده نهم : همکار مساعدين حقوقی

- (1) " همکار مساعد حقوقی " شخصی است که در موضوعات حقوق و و کالت دفاع آموزش دیده و با مساعدین حقوقی در فراهم آوری خدمات حقوقی همکاری می نمایند .
- (2) همکار مساعدین حقوقی دارای وظایف آتی میباشد :
1. ارجاع متهمین بی بضاعت و یا اقارب ، دوستان و یا نماینده های آنها به وکلای مدافع یا مساعدین حقوقی دارنده جواز که مساعدت و معاونت حقوقی و یا نمایندگی حقوقی را در قضایای جزایی فراهم می نمایند .
 2. ترتیب دوسیه ها ، جمع آوری مدارک و سایر امور اداری که مساعد حقوقی در فراهم آوری خدمات حقوقی کمک می نمایند .
 3. همکار مساعد حقوقی توسط مؤسسات غیر دولتی و کلینیک های حقوقی استخدام گردیده و معاش شان از بودیجه ادارات مذکور پرداخته میشود .

ماده دهم : نقش انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان

- انجمن مستقل وکلای مدافع بورد را در موارد ذیل همکاری نماید :
- (1) اطمینان از رسیدگی سه قضیه جزائی بصورت رایگان توسط وکلای مدافع .
 - (2) تهیه لست وکلای مدافع نکور و انات و در اختیار قرار دادن آن به بورد .

ماده یازدهم : حقوق و وجایب ادارات مساعدت های حقوقی

- (1) ادارات مساعدت های حقوقی دارنده جواز میتوانند با بورد مساعدت های حقوقی قرارداد های همکاری را عقد نمایند .
- (2) ادارات مساعدت های حقوقی بمنظور تطبیق شرایط و مقررات قرارداد با بورد در موضوعات ذیل همکاری می نمایند :
1. حصول اطمینان از اینکه آنده از مساعدین حقوقی یا وکلای مدافع ، محصلین کار آموز وکالت دفاع ، و همکاران مساعدین حقوقی که از جانب انها منحیث کارمند استخدام میگردند، اعتبار نامه خویشرا منحیث مساعد حقوقی از بورد مستقل مساعدت های حقوقی بدست آورده باشند .
2. حصول اطمینان از حفظ احصائیه قضایای مربوط به مساعدین حقوقی بصورت منظم و یا در قالب یک دیتابیس که قابل نظارت باشد ؛
3. ارائه گزارش احصائیوی ربعوار به بورد مساعدت های حقوقی ؛
4. ارزیابی کمیت و کیفیت خدمات مساعدت حقوقی که توسط ادارات مساعدت های حقوقی فراهم میگردد، توسط بورد صورت میگیرد.
- (3) در صورت عدم رعایت مواد و مکلفیت های مندرج تفاهم نامه همکاری توسط ادارات مساعدت های حقوقی و یا امتناء از گزارش دهی ، بورد مساعدت های حقوقی بعد از ارائه یادداشت تحریری ، قرارداد تفاهم نامه همکاری را فسخ مینماید .

ماده دوازدهم : مشوره و معاونت حقوقی

- (1) در بعضی حالات ارائه مشوره بصورت عاجل بر حسب پیشنهاد ارائه شده فراهم میگردد.

(2) هر گاه مشوره و معاونت حقوقی در روزیکه پیشنهاد صورت میگیرد فراهم نگردد ، در آنصورت مؤکل بی بضاعت در رابطه تاریخ و روزیکه در آن برای وی چنین مساعدت حقوقی فراهم میگردد اطلاع داده میشود.

(3) تاریخ و زمانی که برحسب فقره (2) این ماده تعیین میگردد بعد از ارائه پیشنهاد تحریری یا شفاهی که بمنظور مشوره و معاونت حقوقی صورت میگیرد ، از سه روز بیشتر نباشد.

(4) موضوع تضاد منافع میان شخصی که مشوره و معاونت حقوقی را فراهم میسازد و مؤکل بی بضاعت بر حسب ماده 7 مقرر مساعدت های حقوقی حل و فصل میگردد.

(5) هر گاه تضاد منافع طوریکه در فقره چهارم این ماده تصریح گردیده است موجود باشد، به مؤکل بی بضاعت اجازه داده میشود که چنین مشوره و معاونت حقوقی را قبول و یا به شخص یا ارگان که میتواند مشوره و معاونت حقوقی را فراهم سازد ارجاع دهد .

(6) هر گاه در جریان فراهم سازی مشوره و معاونت حقوقی ایجاب نماید که مؤکل به مساعدت حقوقی دیگر ارجاع گردد، در آنصورت قضیه وی به وکیل مدافع که واجد شرایط مقرر مساعدت حقوقی باشد محول میگردد.

(7) مساعدت حقوقی جریان تمام مراحل را که در آن به مؤکل بی بضاعت مشوره و معاونت حقوقی ارائه مینماید ، ثبت مینماید ، این موارد شامل شهرت مکمل مراجعین توأم با مشخصات فردی ایشان ، نحوه ، مدت ، و نتایج مشوره میباشد .

ماده سیزدهم : تشخیص بی بضاعتی

(1) بی بضاعت شخصی است که در مطابقت به فقره سوم ماده 4 مقرر مساعدت های حقوقی عاید ماهوار وی کفاف حد اقل معیشت او را ننموده و از پرداخت به خدمات یک وکیل مدافع عاجز باشد.

(2) در خواست کنندگان مکلف اند فورم تشخیص بی بضاعتی را که توسط بورد تهیه میگردد، خانه پری نموده و ضمیمه درخواستی ایشان به یکی از ادارات مساعدت های حقوقی تسلیم نماید.

ماده چهاردهم : نمایندگی حقوقی در قضایای مدنی

(1) نمایندگی حقوقی در قضایای مدنی برای اشخاص که در ماده 29 مقرر مساعدت های حقوقی مشخص گردیده اند فراهم میگردد.

(2) شرایط بی بضاعت بودن اشخاص در خصوص نمایندگی حقوقی در قضایای مدنی طبق حکم ماده سیزدهم این طرز العمل ارزیابی میگردد.

(3) شرایط بی بضاعت بودن اشخاص در خصوص نمایندگی حقوقی در قضایای مدنی که خدمات آن توسط مؤسسات غیر دولتی دارنده جواز یا کلینیک های حقوقی صورت میگیرد مطابق مقررات داخلی مؤسسات و یا کلینیک های حقوقی فوق در مشوره با بورد مساعدت های حقوقی تثبیت میگردد.

(4)

ماده پانزدهم : در خواست برای نمایندگی حقوقی

- (1) در خواست کننده مکلف است فورم درخواستی نمایندگی حقوقی را مطابق ضمیمه این طرز العمل تکمیل نماید.
- (2) در خواست کننده نمایندگی حقوقی ، فورم تشخیص بی بضاعتی را ضمیمه فورم فقره 1 این ماده مینماید.
- (3) فورم درخواستی نمایندگی حقوقی میتواند از جانب شخص درخواست کننده یا توسط اقارب یا نماینده وی ترتیب گردد .
- (4) فورم در خواست نمایندگی حقوقی میتواند به یکی از دفاتر ریاست مساعدت های حقوقی ، یا پولیس ، حارنوالی و محکمه جهت محول نمودن آن به دفتر ریاست مساعدت های حقوقی ارائه گردد.
- (5) تصامیمی که توسط یکی از دفاتر مساعدت های حقوقی وزارت عدلیه و یا توسط سایر ادارات مساعدت های حقوقی در خصوص رد و یا پذیرش نمایندگی حقوقی اخذ میگردد، در مدت سه روز بعد از اخذ در خواستی با هیئت تحقیق، حارنوال یا محکمه یا در خواست کننده در جریان گذاشته شود.

ماده شانزدهم : در خواست نمایندگی حقوقی از مؤسسات غیر دولتی دارنده جواز یا کلینیک حقوقی

متقاضیان نمایندگی حقوقی در قضایای جزایی و مدنی از مؤسسات غیر دولتی دارنده جواز یا کلینیک حقوقی، فورم در خواستی را مطابق مقررات داخلی مؤسسات متذکره در مشوره با بورد مساعدت حقوقی تکمیل می نمایند.

ماده هفدهم : مشوره ، معاونت و نمایندگی حقوقی متقاضیان بصورت عاجل

- (1) بورد در رابطه به تهیه مشوره ، معاونت و نمایندگی عاجل حقوقی برای متهمین و مظنونین بی بضاعت در ولایات ، شهرها و ولسوالی های مختلف یک سلسله تصامیم لازم را اتخاذ خواهد کرد.
- (2) بورد ، ریاست مساعدت های حقوقی وزارت عدلیه ، موسسات غیر دولتی دارنده جواز و کلینیک های حقوقی لست مساعدین حقوقی اعم از اناث و ذکور را نزد خود داشته باشند تا حسب الضرورت جهت فراهم سازی مشوره و نمایندگی حقوقی عاجل در ولایات ، شهرها و ولسوالی های مختلف اعزام نمایند .

ماده هژدهم : ارائه اعتبار نامه برای وکلای مدافع

- (1) ارائه اعتبار نامه به وکلای مدافع جهت فعالیت منحیث مساعد حقوقی از طریق موافقت های همکاری طبق ضمیمه شماره توسط بورد در تفاهم با انجمن مستقل وکلای مدافع تهیه می گردد.

(2) وکلای مدافع مذکور که مؤظف به رسیدگی سه قضیه جزائی بصورت رایگان سالانه میباشند ، با حفظ استقلال وظیفوی مطابق مقرره طرز سلوک مساعدت حقوقی عمل نموده و کیفیت خدمات ایشان توسط بورد نظارت میگردد.

ماده نهم : نظارت از اجراء مساعدین حقوقی

(1) بورد از کیفیت و کمیت نمایندگی حقوقی در قضایا با تصدیق اصلاعات که به آنها ارسال میگردد، نظارت مینماید .
(2) میکانیزم نظارت و ارزیابی توسط بورد طی طرز العمل جداگانه ترتیب خواهد گردید.

ماده بیستم : تاریخ اجراء

این طرز العمل بعد از تصویب بورد مستقل مساعدت حقوقی قابل اجرای میباشد.

() علی رضا روحانی نماینده کمیسیون مستقل حقوق بشر	() محمد ظریف علم ستانکزی نماینده انجمن مستقل وکلا ع مدافع	() استاد ولی محمد ناصح نماینده پوهنحی حقوق پوهنتون کابل
---	--	--

() استاد گل رحمن قاضی نماینده منتخب موسسات غیر دولی	() اسدالله وحدت رئیس عمومی مساعدت های حقوقی	() قاضی فوزیه امینی رئیسه حقوق وزارت امور زنان
--	--	---

()
الحاج پوهندوی دین محمد گران
رئیس پوهنحی شرعیات پوهنتون کابل